

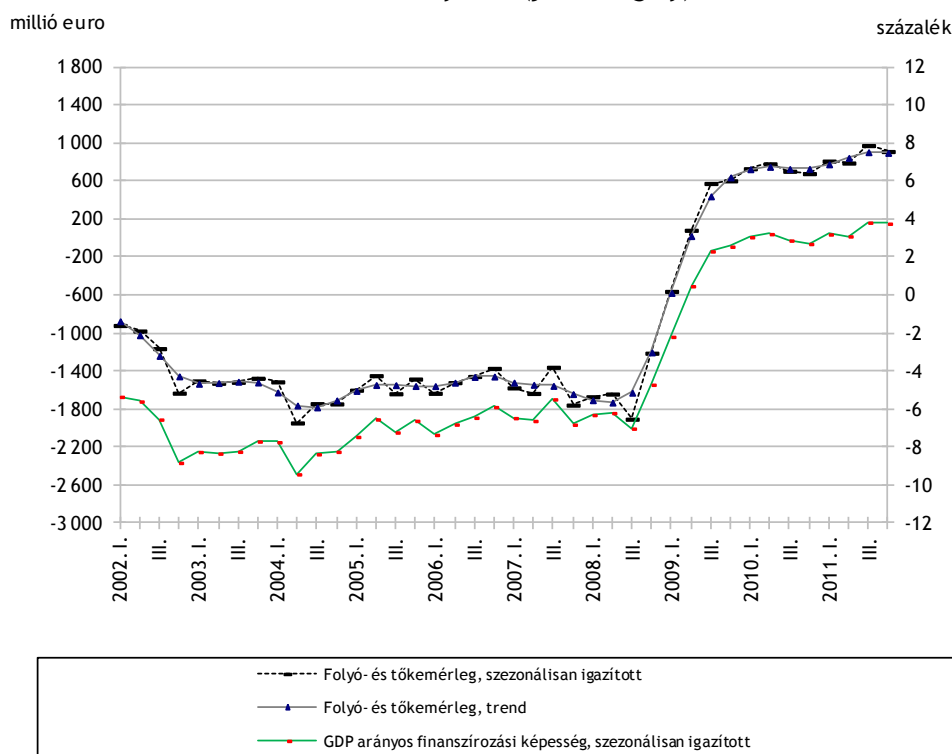
MAGYAR NEMZETI BANK SAJTÓKÖZLEMÉNY

A fizetési mérleg alakulásáról 2011. IV. negyedév

2011 IV. negyedévében¹ a külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség (a folyó fizetési mérleg és a tőkemérleg együttes egyenlege) 835 millió euro (254 milliárd forint) volt. A szezonális hatások kiszűrésével a finanszírozási képesség a GDP 3,8 %-a (271 milliárd forint), ez megegyezik az előző negyedév revidált GDP arányos adatával. Szezonálisan kiigazított adatok alapján² a negyedik negyedévben a reálgazdasági mérleg többlete csökkent az előző negyedévhez képest, de így is jelentős pozitívumot mutatott (1728 millió euro). 2009 III. negyedéve óta a reálgazdasági többlet minden negyedévben meghaladta a jövedelemmérleg hiányát.

1. ábra

A külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség millió euróban (bal tengely)
és a GDP arányában (jobb tengely)

¹ Az MNB a meghirdetett adatközzételési és -felülvizsgálati gyakorlatával összhangban 2012. március 30-án első alkalommal publikálja a 2011. IV. negyedéves fizetésimérleg-statisztikákat, és módosítja a 2009-2010 éves, valamint a 2011. I-III. negyedéves adatokat (az adatszolgáltatók javított jelentései alapján).

² A szezonálisan igazított részletes adatok, grafikonok megtalálhatók a honlapon az alábbi linkekre kattintva: [adatok](#), [grafikonok](#).

1. táblázat

A fizetésimérleg-statisztika főbb aggregátumainak alakulása

millió euro

	2009		2010					2011				
	év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I.-IV.n.év	I.n. év	II. n. év	III. n. év	IV.n.év	I.-IV.n.év	
I. Folyó fizetési mérleg	-139	224	435	302	226	1,187	342	502	439	149	1,431	
1. Reálgazdasági tranzakciók	4,328	1,503	1,695	1,471	1,479	6,147	1,794	2,155	1,827	1,485	7,261	
1.1. Export	70,667	18,945	20,640	21,453	22,582	83,620	22,763	23,250	23,259	23,289	92,560	
1.2. Import	66,340	17,443	18,945	19,982	21,103	77,473	20,968	21,095	21,432	21,804	85,298	
1.1. Áruk	2,341	860	909	560	886	3,215	1,339	1,064	838	795	4,037	
1.1.1. Export	57,358	15,627	16,977	17,494	18,880	68,978	19,316	19,170	19,042	19,444	76,973	
1.1.2. Import	55,017	14,767	16,068	16,934	17,994	65,763	17,977	18,106	18,204	18,649	72,936	
1.2. Szolgáltatások	1,986	643	786	910	593	2,932	455	1,091	989	689	3,225	
1.2.1. Export	13,309	3,318	3,663	3,959	3,702	14,642	3,446	4,080	4,216	3,844	15,587	
1.2.2. Import	11,323	2,676	2,877	3,048	3,109	11,710	2,991	2,989	3,227	3,155	12,363	
2. Jövedelem és transzfermérleg	-4,467	-1,278	-1,260	-1,169	-1,253	-4,960	-1,452	-1,653	-1,388	-1,336	-5,830	
2.1.. Jövedelmek	-4,884	-1,309	-1,462	-1,316	-1,278	-5,366	-1,419	-1,743	-1,591	-1,565	-6,317	
2.1.1. Munkavállalók jövedelmei	701	195	200	201	209	806	186	197	194	185	763	
2.1.2. Közvetlentőke-befektetések jövedelmei	-3,323	-1,048	-1,087	-1,059	-1,022	-4,216	-1,093	-1,229	-1,185	-1,181	-4,687	
2.1.3. Portfóliobefektetések jövedelmei	-960	-171	-292	-181	-191	-836	-207	-405	-252	-231	-1,096	
2.1.4. Egyéb befektetések jövedelmei	-1,302	-286	-283	-276	-275	-1,120	-304	-306	-348	-338	-1,297	
2.2.. Viszonyatlan folyó átutalások	417	31	202	147	26	406	-34	90	202	228	487	
-ebből: EU transzferek	1,056	213	383	339	220	1,154	162	369	406	417	1,356	
II. Tökemérleg	1,093	506	530	513	207	1,756	453	319	695	686	2,153	
-ebből: EU transzferek	1,603	560	549	533	546	2,188	451	372	690	684	2,197	
III. Pénzügyi mérleg (3+4+5+6)	4,901	2,688	215	-1,269	85	1,718	2,221	681	953	-1,740	2,115	
3. Közvetlentőke-befektetések	94	-233	-459	426	990	724	-209	-619	-530	1,240	-118	
3.1. Külföldön	-1,423	-866	880	-326	-692	-1,005	-103	-80	-186	-2,749	-3,117	
3.1.1. Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	-856	-132	105	-386	-774	-1,188	-17	-355	-92	261	-203	
3.1.1.1. Részvény és egyéb részesedés	-766	-268	150	-351	-623	-1,092	-123	-624	2	275	-469	
3.1.1.2. Újrabefektetett jövedelem	-90	135	-45	-35	-151	-96	105	269	-94	-14	267	
3.1.2. Egyéb tőkeozgás	-568	-733	775	59	82	183	-86	276	-94	-3,010	-2,915	
3.1.2.1. Követelések	-846	-541	808	22	-55	234	37	256	-118	-2,967	-2,792	
3.1.2.2. Tartozások	279	-192	-33	38	137	-51	-123	20	24	-44	-123	
3.2. Magyarországon	1,517	633	-1,339	752	1,682	1,728	-106	-539	-344	3,989	2,999	
3.2.1. Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	-1,781	917	-1,519	2,174	1,442	3,013	1,078	-1,914	-93	4,946	4,017	
3.2.1.1. Részvény és egyéb részesedés	-1,531	728	219	1,328	841	3,116	549	-623	-995	3,878	2,809	
3.2.1.2. Újrabefektetett jövedelem	-250	188	-1,738	846	601	-103	529	-1,291	902	1,069	1,208	
3.2.2. Egyéb tőkeozgás	3,298	-284	180	-1,422	240	-1,285	-1,184	1,375	-251	-957	-1,018	
3.2.2.1. Követelések	-4,074	-56	-252	859	-237	315	-462	1,432	-927	-369	-326	
3.2.2.2. Tartozások	7,372	-228	433	-2,281	477	-1,600	-722	-57	676	-589	-692	
4. Portfóliobefektetések	-3,592	2,662	-1,257	-797	-747	-138	3,884	1,819	2,055	-1,183	6,576	
4.1. Követelések	-738	-125	64	-165	-150	-377	-313	-50	1,524	462	1,624	
4.2. Tartozások	-2,854	2,787	-1,320	-632	-597	238	4,197	1,869	531	-1,645	4,952	
5. Pénzügyi derivatívák	641	-28	384	-216	485	625	-362	300	-359	-373	-794	
5.1. Követelések	5,627	1,021	1,243	1,501	1,154	4,919	1,059	1,281	1,420	1,250	5,009	
5.2. Tartozások	-4,986	-1,049	-859	-1,718	-669	-4,294	-1,421	-981	-1,779	-1,622	-5,803	
6. Egyéb befektetések	7,758	286	1,547	-682	-643	508	-1,092	-820	-214	-1,424	-3,549	
6.1. Követelések	-435	264	249	-327	-146	40	1,061	206	-62	725	1,929	
6.2. Tartozások	8,193	22	1,298	-355	-497	468	-2,152	-1,025	-152	-2,149	-5,479	
IV. A nemzetközi tartalékok	-5,486	-2,910	-956	1,147	-299	-3,018	-2,420	-1,272	-1,278	1,096	-3,874	

Memorandum:

7. Külfölddel szembeni finanszírozási képesség											
7.1. Felülről számított (folyó és tökemérleg)	954	730	965	814	433	2,943	795	821	1,134	835	3,584
7.2. Alulról számított (pénzügyi mérleg és tartalékok alapján)	585	222	741	122	214	1,299	198	591	325	644	1,758
7.3. Eltérés (Tévedések és kihagyások egyenlege, NEO)	-369	-508	-224	-692	-219	-1,643	-597	-230	-809	-191	-1,826

2. táblázat

A folyó fizetési mérleg és a külső finanszírozás alakulása (szezonálisan kiigazított adatok millió euróban)

	2009				2010				2011			
	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
1. Reálgazdasági tranzakciók	486	1 088	1 326	1 432	1 518	1 462	1 465	1 712	1 804	1 910	1 823	1 728
1.1. Export	17 068	17 115	17 869	18 597	19 739	20 555	21 202	22 075	23 662	23 144	22 995	22 790
1.2. Import	16 562	15 816	16 795	17 143	18 185	18 884	20 050	20 237	21 897	21 026	21 468	21 411
1.1. Áruforgalom	162	566	681	804	776	853	754	923	1 166	1 006	954	849
1.1.1. Export	13 772	13 843	14 538	15 178	16 056	16 900	17 687	18 288	19 822	19 086	19 250	18 846
1.1.2. Import	13 569	13 067	14 049	14 455	15 339	15 984	17 203	17 292	18 761	17 977	18 336	18 273
1.2. Szolgáltatások	381	465	607	621	807	681	750	748	657	975	801	798
1.2.1. Idegenforgalom, egyenleg	510	523	561	550	568	562	555	551	548	570	564	554
bevétel	1 034	1 000	1 015	1 016	1 043	1 011	1 001	992	978	1 030	993	984
kiadás	519	517	446	477	442	456	443	451	443	436	434	446
1.2.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-105	-24	-3	57	249	111	157	220	125	354	232	255
bevétel	2 272	2 263	2 363	2 333	2 643	2 628	2 639	2 686	2 825	3 011	2 924	2 803
kiadás	2 400	2 303	2 353	2 320	2 390	2 528	2 478	2 512	2 709	2 661	2 675	2 564
2. Jövedelmek	-1 154	-1 167	-1 239	-1 327	-1 361	-1 325	-1 314	-1 357	-1 482	-1 580	-1 607	-1 642
3. Folyó fizetési mérleg	-525	47	242	244	357	347	242	391	467	411	380	306
4. Tőkemérleg	260	362	271	167	537	523	477	221	449	312	693	681
5. EU-transzferek (folyó és tőke együttesen)	567	638	662	788	934	897	842	646	780	705	1 055	994
6. Külfölddel szembeni nettó finanszírozási képesség	-561	83	576	604	731	783	705	680	811	791	975	912

A folyó fizetési mérleg összetevőinek alakulása

Szezonálisan kiigazított adatok alapján a folyó fizetési mérleg többlete a negyedik negyedévben 306 millió euro volt. Az áruforgalmi egyenleg az előző negyedévhez viszonyítva csökkent, kiigazított értéke 849 millió euro volt. Az export szezonálisan igazítva az előző negyedévhez képest jobban csökkent, mint az import, az export 18 846 millió eurót, az import 18 273 millió eurót ért el.

A szolgáltatások szezonálisan kiigazított bevételi többlete a negyedik negyedévben 798 millió euro volt. A bevételeket és a kiadásokat tekintve a szolgáltatásokon belül az idegenforgalmi bevételek 984 millió eurót, a kiadások 446 millió eurót értek el, hasonló szintet, mint az előző negyedévek adatai. A negyedik negyedévben az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások bevétele 2803 millió euro, a kiadása 2564 millió euro volt, az előző negyedévinél némileg alacsonyabb értékekkel.

A szezonális hatásoktól megtisztított jövedelmek egyenlege -1642 millió euro volt, a hiány mértéke tovább nőtt a negyedik negyedévben is. 2011-re vonatkozóan a részvény- és egyéb részesedések becslé³ jövedelme csak kismértékben módosult⁴.

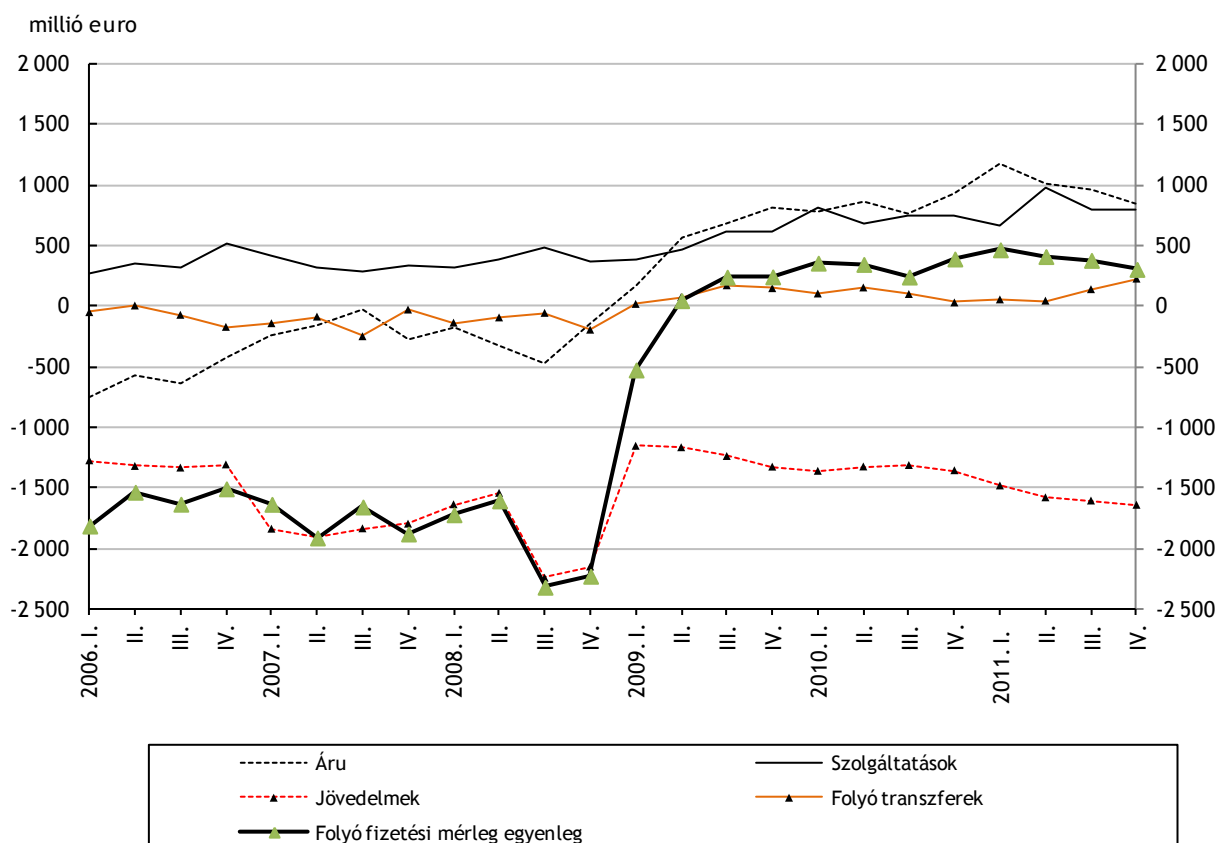
Az EU-val kapcsolatos eredményszemléletű adatokat tekintve szezonális kiigazítás nélkül a folyó transzferek bevételi többlete 417 millió euro, míg a tőke-transzferként elszámolt tranzakciók bevételi többlete 684 millió euro volt. Az EU folyó-és tőke-transzfereket együttesen igazítjuk, a negyedik negyedéves kiigazított érték 994 millió euro.

³ A 2011-es részvényjövödelemre vonatkozóan 2012 szeptemberére lesznek a vállalatok éves jelentéseinek alapuló tényadatok, addig az adatok becslések.

⁴ A hitelintézeti szektor esetében a becslés már tartalmazza a végtörlesztéshez kapcsolódó adóváltozások hatását.

2. ábra

A folyó fizetési mérleg egyenlegének főbb összetevői szezonálisan igazítva

A pénzügyi mérleg alakulása⁵

A közvetlentőke-befektetéseken belül a negyedik negyedévben a magyarok befektetései, összességében 2749 millió euróval, míg a külföldiek magyarországi befektetései 3989 millió euróval nőttek.

Ebben a negyedévben kiugró mértékű volt az átfolyó tőke jelenség a normál vállalati körben, ami eddig nagyobb mértékben csak a speciális célú vállalatoknál volt jellemző. Ez azt jelenti, hogy a magyarországi vállalatok tőkét vagy hitelt kapnak a vállalatcsoport egyik tagjától, és ezt rövid időn belül tovább adják a vállalatcsoport egy másik külföldi tagjának. Az átfolyó tőke torzítja a közvetlentőke-befektetés adatok közgazdasági értelmezését. A negyedik negyedévben a külföldiek magyarországi befektetéseinek 4 milliárd eurójából és a rezidensek külföldi befektetéseinek 2,7 milliárd eurós értékéből 2,5 milliárd euro átfolyó tőke volt, amelynek nincs köze a magyar gazdaság finanszírozásához. Erről a jelenségről részletesebben lásd a sajtóközlemény végén található **Átfolyó tőke** keretes írást.

A magyarok külföldi befektetésein belül a részvény befektetés 275 millió euróval csökkent, az újrabefektetett jövedelem értéke ugyanakkor 14 millió euróval növelte ezen befektetések értékét. Az egyéb tőkemozgásoknál 3010 millió eurós nettó kiáramlás volt megfigyelhető. A külföldiek magyarországi befektetéseinél a részvénybefektetések értéke 3878 millió euróval nőtt, az újrabefektetett jövedelem további 1069 millió euróval növelte a külföldiek befektetéseinek értékét, míg az egyéb tőke nettó kiáramlása 957 millió euró volt.

A portfólióbefektetések egyenlege összességében 1183 millió euro forráskiáramlást mutatott. A követelések 462 millió euróval csökkentek. Ezen belül 351 millió euro volt a 10%-ot el nem érő részvény- és egyéb részesedés befektetések csökkenése. A kötvény követelések csökkenése 108 millió euro, a

⁵ Az egyes befektetési kategóriák összefoglaló adatait lásd az 1. táblázatban. A részletező adatok az MNB honlapján található az alábbi linke kattintva: [negyedéves idősorok](#).

pénzpiaci eszközöké 3 millió euro volt. A portfólió tartozások 1645 millió euróval csökkentek. A legnagyobb tartozáscsökkenés a kötvényeknél (1500 millió euro) következett be. Ebből 1 Mrd euro az állam által külföldön kibocsátott devizakötvény-lejárat volt. A részvény és egyéb részesedés tartozások csökkenése 90 millió euro volt.

Az egyéb befektetések egyenlege összességében 1424 millió euro forráskiáramlást mutat. A rövid követeléseknél 549 millió euro, a hosszú lejáratú követeléseknél pedig 175 millió euro a csökkenés (forrásbeáramlás). A rövid tartozások csökkenése 62 millió euro, a hosszú lejáratú tartozás csökkenése ugyanakkor 2087 millió euro volt a negyedik negyedévben, amiből 2 milliárd euro az Európai Bizottságnak törlesztett hitel.

A tartalékok, adósságállomány alakulása

2011. december végén a jegybanki tartalékok értéke 37,8 milliárd euro volt. A közvetlen tőkebefektetésen belül elszámolt egyéb tőkét nem tartalmazó nemzetgazdasági nettó adósságállomány 2011. december végén 44,7 milliárd euro (a GDP arányában 44,3 %) volt. Az EU-transzferek eredményszemléletű elszámolása következtében elszámolt nettó rövid lejáratú tartozásként megjelenő állomány 842 millió eurót tett ki, amelyből a rövid lejáratú követelések állománya 1371 millió, míg a rövid lejáratú tartozások állománya 2213 millió euro volt.

3. táblázat

Magyarország külfölddel szembeni követelés- és tartozásállománya⁶

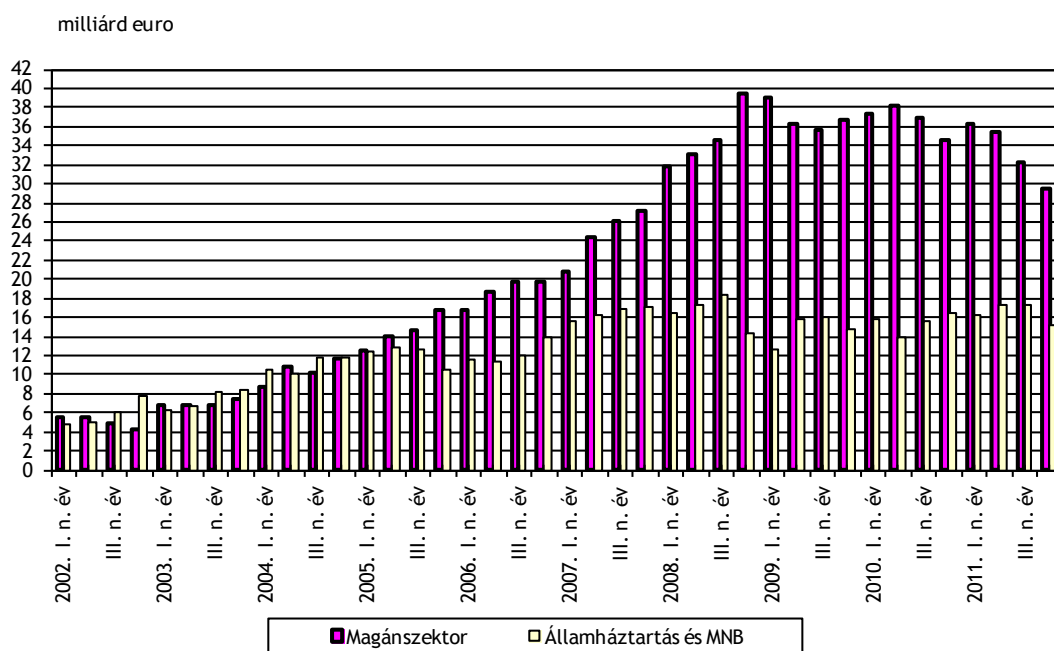
	2009				2010				2011			
	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év
1. Követelések	92,401	94,164	97,224	98,250	104,480	105,066	102,112	104,285	106,017	104,936	106,379	107,550
1.1. Nemzetközi tartalékok	27,890	26,950	30,603	30,677	33,852	35,174	33,676	33,674	35,692	37,003	38,764	37,774
1.2. Közvetlentőke-befektetések*	34,086	35,274	35,481	36,441	38,257	36,964	35,567	37,281	38,014	36,595	37,613	40,591
1.3. Portfóliobefektetések	5,850	7,059	7,868	8,134	8,554	8,051	8,621	9,300	9,500	9,336	6,531	6,161
1.4. Pénzügyi derivatívák	4,395	3,539	2,722	2,384	2,991	3,869	3,378	2,865	3,010	2,424	3,853	4,118
1.5. Egyéb befektetések	20,181	21,342	20,550	20,615	20,825	21,008	20,870	21,165	19,801	19,578	19,618	18,906
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	605	782	959	1,151	842	813	1,142	1,422	931	1,189	1,288	1,371
2. Tartozások	190,305	197,202	203,062	209,765	220,014	213,084	213,156	212,474	218,919	218,815	208,252	202,743
2.1. Közvetlentőke-befektetések*	77,988	83,307	84,776	91,888	94,320	88,322	89,215	90,295	93,246	90,791	85,938	87,401
2.2. Portfóliobefektetések	36,605	39,517	44,649	43,081	49,094	43,646	44,982	42,646	49,541	51,021	44,958	40,601
2.3. Pénzügyi derivatívák	5,921	3,447	3,346	2,980	3,384	4,960	4,231	4,370	3,798	5,076	5,752	5,343
2.4. Egyéb befektetések	69,791	70,931	70,290	71,816	73,216	76,157	74,728	75,162	72,333	71,926	71,604	69,398
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	1,629	1,982	2,028	1,664	1,625	1,276	1,489	1,333	1,431	1,479	1,650	2,213
3. Nettó tartozás (2-1)	97,903	103,038	105,838	111,515	115,534	108,018	111,044	108,188	112,902	113,878	101,873	95,193
ebből: eredményszemléletű EU-transzfer elszámolás miatt	1,024	1,199	1,069	512	783	463	347	-89	499	291	362	842
Memorandum:												
4. Bruttó adósság (közvetlentőke-befektetés egyéb tőke nélkül)	101,550	102,433	104,282	104,073	109,090	109,711	108,439	107,220	109,411	110,794	109,229	102,535
4.1. Államháztartás és MNB	41,755	43,947	47,654	47,045	50,817	50,039	50,272	51,975	53,195	55,694	57,111	54,225
4.2. Magánszektor	59,795	58,487	56,628	57,028	58,273	59,672	58,167	55,245	56,216	55,100	52,118	48,310
5. Nettó adósság (közvetlentőke-befektetés egyéb tőke nélkül)	51,691	52,158	51,623	51,284	53,054	52,221	52,598	51,046	52,509	52,818	49,518	44,674
5.1. Államháztartás és MNB	12,724	15,801	15,913	14,679	15,778	13,979	15,617	16,408	16,298	17,342	17,199	15,185
5.2. Magánszektor	38,967	36,357	35,711	36,605	37,276	38,243	36,981	34,638	36,211	35,477	32,319	29,489

* A befektetés iránya szerinti bontásból a követelések, illetve tartozások külön csoportosítva.

⁶ A külfölddel szembeni követelések és tartozások a nem rezidensekkel szembeni összes pénzügyi követelést és tartozást tartalmazzák, míg a külfölddel szembeni adósság a részvény és egyéb részesedés, valamint a pénzügyi derivátiva instrumentumokat definiációszerűen nem.

3. ábra

Magyarország nettó adósságállománya (FDI egyéb tőke nélkül), 2002-2011

Az adatrevíziók alakulása a felülvizsgált időszakban

A 4. és 5. táblázat összefoglalja a revideált időszakban (2009, 2010, 2011 I-III. negyedében) bekövetkezett változásokat. A felülvizsgált időszakban az adatszolgáltatók javításai valamint új becslés miatt⁷ került sor az adatok revíziójára.

⁷ A háztartások által tartott külföldi készpénz állományaira és állományváltozás összetevőire adott becslés felülvizsgálata miatt a háztartások készpénz-követelésének és a külföld készpénz tartozásának adatai visszamenőlegesen változtak 2011 harmadik negyedében, illetve 2010-ben és 2009-ben is.

4. táblázat

A revíziós időszakban a tranzakció egyenlegek változása az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül)

millió euro

	2009	2010	2011. I-III.n.
1. Áruk	0	-15	-234
2. Szolgáltatások	0	24	316
3. Jövedelmek	42	103	-64
4. Viszonyatlan folyó átutalások	0	11	137
I. Folyó fizetési mérleg (1+2+3+4)	42	123	155
II. Tökemérleg	0	21	-62
III. Pénzügyi mérleg (5+6+7+8)	29	328	31
5. Közvetlentőke-befektetések	255	295	-12
Közvetlentőke-befektetések külföldön	-119	-56	23
Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	-33	-154	24
Egyéb tőke	-86	99	-1
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon	374	350	-35
Részvény, egyéb részesedés és újrabefektetett jövedelem	151	242	-124
Egyéb tőke	223	108	88
6. Portfólióbefektetések	-99	-49	-63
Követelések	0	0	-2
Tartozások	-99	-49	-61
7. Pénzügyi derivatívák	0	-1	-1
8. Egyéb befektetések	-127	83	107
Követelések	-95	78	-67
Tartozások	-32	5	174
IV. Tévedések és kihagyások egyenlege	-71	-472	-124

5. táblázat

Az állományok és néhány makrogazdasági mutató változása az előző publikációhoz képest (SCV-k nélkül)

millió euro

	2009	2010	2011. I-III.n.
1. Közvetlentőke-befektetések (nettó tartozás)	532	821	135
Közvetlentőke-befektetések külföldön (nettó követelés)	105	296	302
Részvény-és egyéb részesedés	89	377	341
Egyéb tőke követelés	15	-82	12
Egyéb tőke tartozás	-2	-1	51
Közvetlentőke-befektetések Magyarországon (nettó tartozás)	637	1 117	437
Részvény-és egyéb részesedés (nettó tartozás)	416	622	245
Egyéb tőke követelés	87	220	-28
Egyéb tőke tartozás	308	716	164
2. Portfólióbefektetések (nettó tartozás)	-405	-437	-244
Követelések	0	0	0
Tartozások	-405	-437	-244
3. Pénzügyi derivatívák (nettó tartozás)	0	-1	0
4. Egyéb befektetések (nettó tartozás)	-198	-130	45
Követelések	139	37	0
Tartozások	-59	-93	45
Bruttó adósság*	-60	-95	44
Nettó adósság*	-199	-132	44
A folyó fizetési mérleg egyenlege a GDP százalékában	0,0%	0,1%	0,2%
Bruttó adósság a GDP százalékában*	-0,1%	-0,1%	0,1%
Nettó adósság a GDP százalékában*	-0,2%	-0,1%	0,1%

* A közvetlentőke-befektetés egyéb tőke nélkül.

Az átfolyó tőke (Capital in Transit)

Átfolyó tőkének egy nemzetközi vállalatcsoporton belüli olyan tranzakciókat nevezünk, amelyek átfolynak a gazdaságon anélkül, hogy hatással lennének rá. Nem magyarországi fejlesztéseket, beruházásokat, egyéb tevékenységeket finanszíroznak, ezért torzítják a közvetlentőke-befektetések egyes összetevőiről⁸ készített statisztikákat. Így a statisztikai adatokra gyakorolt hatásuk nagyon hasonló a speciális célú vállalatok hatásához.

Az MNB kísérleti projektet indított a nem speciális célú vállalatok körében az átfolyó tőke jelenségének vizsgálatára, a közvetlentőke-befektetéseken belüli elkülönítésére. A 2012. szeptemberi publikáció során tervezzük tájékoztatást adni a vizsgálat első eredményeiről. Addig is - jelen közleményhez hasonlóan - külön közöljük a sajtóközleményben, amennyiben a jelenség kiugró mértékű. Ennek megfelelően 2011. IV. negyedévben a külföldiek magyarországi befektetéseinek 4 milliárd eurójából és a rezidensek külföldi befektetéseinek 2,7 milliárd eurós értékéből 2,5 milliárd euro átfolyó tőke volt, amelynek nincs köze a magyar gazdaság finanszírozásához.

Az átfolyó tőkék elkülönítése nem egyszerű, mivel - a speciális célú vállalatoktól eltérően - ezek a vállalatok szervesen illeszkednek a magyar gazdaságba. Ugyanakkor a nemzetközi vállalatcsoporton belül betöltött speciális funkciójukból adódóan részt vesznek olyan finanszírozási műveletekben is, amelyek nem magyarországi tevékenységekhez kapcsolódnak. A statisztika összeállításának gyakorlati nehézségét az okozza, hogy a statisztikai megfigyelés egysége a vállalat és nem egy-egy tevékenység. Ezért a normál vállalatok esetében a speciális célú vállalatok elkülönítésétől eltérő módszereket kell alkalmazni, amennyiben átfolyó tranzakciókat kívánunk elkülöníteni a publikált statisztikáinkban.

Az átfolyó tőke fogalmának meghatározása és elkülönítése a közvetlentőke-befektetéseken belül nemzetközi szinten is problémát jelent. Hasonló jelenségekkel más országok is szembesülnek, ez a problémakör a nemzetközi gyakorlatban is kutatási fázisban van. Egyelőre nincsenek még olyan nemzetközileg elfogadott, megbízható módszerek, amelyekkel ki lehetne szűrni a statisztikákból ezek torzító hatását.

Az MNB publikálta Magyarország fizetésimérleg-statisztikái című módszertani kiadványát

A Magyar Nemzeti Bank Statisztika szakterülete 2006 után ismét megjelentette a Magyarország fizetésimérleg-statisztikái című kiadványt. A kiadvány frissítését egyrészt az előző megjelenés óta jelentősen megváltozott hazai gyakorlat, másrészt az azóta lezárult nemzetközi módszertani felülvizsgálat indokolta. A kötet a fizetésimérleg-statisztika és a külfölddel szembeni befektetési pozíció nemzetközi módszertanát, illetve e statisztikák előállításának hazai gyakorlatát mutatja be az érdeklődő felhasználók számára.

A kiadvány alapvető célja, hogy bemutassa és elmagyarázza a fizetésimérleg-statisztika és a külfölddel szembeni befektetési pozíció alapfogalmait, konvencióit, a statisztikák szerkezetét. Emellett, a kötet kitér a nemzeti számlák rendszerével való összefüggésekre is, mely alapvető fontosságú a makrostatisztikák rendszerének, s benne a fizetésimérleg-statisztika szerepének megértéséhez.

Mivel a Nemzetközi Valutaalap Fizetésimérleg-módszertani szabványai (IMF Balance of Payments Manual [BPM]) nem érhetők el magyar nyelven, a kézikönyv a nemzetközi módszertan magyar nyelvű összefoglalását is tartalmazza. A Nemzetközi Valutaalap Fizetési mérleg módszertani szabványai közül jelenleg érvényben lévő 5. kiadás (BPM5) mellett az új, a szintén megújított európai sektorszámlák rendszerével (ESA 2010) együtt 2014-ben bevezetésre kerülő új változatot (BPM6) is röviden vázoljuk. Akárcsak az Európai Unió többi országa, az MNB is ennek megfelelően tervezi a BPM6-ra való teljes áttérést. A kiadvány ezért tárgyalja a még éppen érvényben lévő nemzetközi módszertant, de röviden már az új módszertant is vázolja.

A nemzetközi módszertan mellett kiemelt fontosságú a magyar gyakorlat megismertetése is, melyben bemutatjuk a vállalatok közvetlen adatszolgáltatására épülő adatgyűjtési rendszerének működését. Ehhez kapcsolódóan a mellékletben soroljuk fel a fizetésimérleg-statisztika összeállítását kiszolgáló havi, negyedéves és éves adatgyűjtések teljes listáját.

A kiadvány az MNB honlapján érhető el a Kiadványok menüpontban.

A sajtóközleményben - az eddigieknek megfelelően - a speciális célú vállalatok nélküli fizetésimérleg-adatok kerülnek bemutatásra. A honlapon azonban megtalálhatók mind a speciális célú vállalatok nélküli, mind pedig az azokat is tartalmazó fizetésimérleg- és állományi statisztikák.

⁸ Ezzel megnövelik a külföldiek magyarországi befektetéseinek és a magyarok külföldi befektetéseinek értékét, vagy egy befektetési irányon belül a részvény és egyéb részesedés és az egyéb tőkemozgások értékét, vagy az egyéb tőkemozgásokon belül a követelés és tartozások szarait.

2012. június 29-én teszi közzé az MNB a 2012. első negyedéves fizetésimérleg- és külfölddel szembeni állományi statisztikákat, valamint a 2011. első, második, harmadik és negyedik negyedéves adatok revízióját.

MAGYAR NEMZETI BANK STATISZTIKA

A Magyar Nemzeti Bank egyik alapvető, törvényben rögzített feladata, hogy statisztikai információkat gyűjtsön és hozzon nyilvánosságra. A statisztikai sajtóközlemény célja, hogy segítséget nyújtson a frissen megjelent adatok értelmezésében. A Magyar Nemzeti Bank gazdasági folyamatokra vonatkozó elemzését a rendszeresen nyilvánosságra hozott „Jelentés az infláció alakulásáról” és a „Jelentés a pénzügyi stabilitásról” című kiadványok tartalmazzák, amelyek megtalálhatók a www.mnb.hu honlapon.

Részletes táblázatok: [Fizetési mérleg](#)

Módszertani anyagok: [Módszertani megjegyzések](#)

Grafikon készlet: [Grafikonok](#)

Elérhetőség: sajto@mnb.hu